

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip.Stud.Rel.; Dip.Can.Matr. Jur. & Proc.;
Cert.Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum is-16 ta' Marzu, 2016

Rikors Numru 140/2010

Top 3 International Limited
(C – 47017)

vs.

Jazz Leisure Company Limited
(C – 7378)

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors gurantat datat il-15 ta' Frar, 2010, li permezz tieghu s-socjeta` rikorrenti tramite r-rapprezentant taghha hemm indikat, sintetikament esponiet is-segwent:

- 1.1. Illi s-socjeta` intimata ghandha taghti lis-socjeta` rikorrenti l-ammont komplessiv ta' tmienja u ghoxrin elf, mija u erbgha u erbghin Ewro u tmienja u sittin centezmu, (€28,144.68). *quo* valur ta' biljetti tal-ajru u servizzi ohra suppliti lilha mis-socjeta` rikorrenti;
 - 1.2. Illi *nonostante* li interpellata biex thallas l-ammont dovut, is-socjeta` intimata baqghet inadempjenti;
 - 1.3. Illi ghalhekk is-socjeta` rikorrenti aderiet din il-qorti biex is-socjeta` intimata jkollha l-opportunita` tghid ghaliex din il-qorti m'ghandiex:
 - 1.3.1. Tikkundannha thallas lis-socjeta` rikorrenti s-somma ta' tmienja u ghoxrin elf, mija u erbgha u erbghin Ewro u tmienja u sittin centezmu, (€28,144.68), kif fuq indikat;
 - 1.3.2. Bl-ispejjez kif dedotti fir-rikors guramentat promotur u bl-imghax legali kontra s-socjeta` intimata;
- 2.0. Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta` intimata datata l-11 ta' Marzu, 2010, li permezz taghha sintetikament esponiet is-segwenti:
- 2.1. Illi l-ammont mitlub mis-socjeta` rikorrenti mhux dovut mis-socjeta` intimata;
 - 2.2. Illi in effetti hi s-socjeta` rikorrenti li ghandha taghti flus lis-socjeta` intimata ghall-:
 - 2.2.1. "*Refunded tickets*", u
 - 2.2.2. Valur ta' biljetti tal-ajru mhux uzati;
 - 2.3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;
 - 2.4. Bl-ispejjez kontra s-socjeta` rikorrenti;

3.0. Rat il-kontro-talba tas-socjeta` intimata annessa mall-istess risposta fuq riferita li permezz taghha sintetikament stabbiliet is-segwenti:

3.1. Illi s-socjeta` rikorrenti hi debitrici tas-socjeta` intimata fl-amont ta' sitta u hamsin elf, mitejn u tmienja u tmenin Ewro, (€56,288.00), ghall:

3.1.1. "*Refunded tickets*" u

3.1.2. Valur ta' biljetti tal-ajru mhux uzati;

3.2. Illi *nonostante* li interpellata, s-socjeta` rikorrenti baqghet inadempjenti;

3.3. Illi ghalhekk is-socjeta` intimata rikonvenzjonanti utilizzat l-istess procedura inizjata mis-socjeta` rikorrenti biex is-socjeta` rikorrenti jkollha l-possibilita` tghid ghaliex din il-qorti m'ghandiex:

3.3.1. Tikkundanna lis-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata thallas lis-socjeta` intimata rikonvenzjonanti s-somma ta' sitta u hamsin Ewro, mitejn u tmienja u tmenin Ewro, (€56,288.00), rapprezentanti:

3.3.1.i. "*Unrefunded tickets*" tal-ajru, u

3.3.1.ii. Valur ta' biljetti tal-ajru mhux uzati;

3.3.2. Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet legali kif dedotti kontra l-istess socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata;

4.0. Rat ir-risposta tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata datata s-26 ta' Marzu, 2010, li permezz taghha sintetikament esponiet is-segwenti:

4.1. Illi s-socjeta` intimata rikonvenzjonanti mhix kreditrici tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata;

- 4.2. Illi s-socjeta` intimata fuq riferita kienet intitolata tezigi l-hlas lura tal-valur ta' biljetti tal-ajru suppliti mis-socjeta` rikorrenti fil-kaz biss li dak il-valur ikun gie rifuz lill-istess socjeta` rikorrenti rikonvenzjonanti;
- 4.3. Illi ma kien hemm l-ebda rifuzjoni ta' flus lis-socjeta` rikorrenti;
- 4.4. Salv risposti ulterjuri;
5. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat it-13 t'Ottubru, 2010, li permezz tieghu appuntat lill-assistent gudizzjarju hemm indikat biex jisma l-provi kollha f'din il-procedura, (ara foll 17);
6. Rat id-digriet taghha datat it-30 ta' Novembru, 2011, li permezz tieghu, wara talba tal-abbli rapprezentant legali tas-socjeta` rikorrenti u bil-kunsens tal-abbli rapprezentant legali tas-socjeta` intimata hatret espert komputista hemm indikat ghall-finijiet hemm indikati, (ara foll 26);
7. Rat id-digriet taghha datat l-14 ta' Marzu, 2012, li permezz tieghu, fuq informazzjoni lilha mghoddija mill-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, irrevokat *contrario imperio* in-nomina tal-espert komputista indikat fil-paragrafu precedenti, (ara foll 27);
8. Rat id-digriet datat l-4 ta' Dicembru, 2014, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess jittrattaw il-kaz bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 192), u kif sussegwentement estiz skont id-digriet datat il-15 ta' Lulju, 2015, (ara foll 201);
9. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta` rikorrenti datata s-26 t'Ottubru, 2015, (ara foll 202), flimkien ma' dik tas-socjeta` intimata datata t-30 t'Ottubru, 2015, (ara foll 208);
10. Semghet it-trattazzjoni orali finali tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, (ara foll 210);

Ikkunsidrat:

- 11.0. Illi essenzjalment din il-kawza tirrigwarda t-talbiet tas-socjetajiet kontendenti ghall-ammonti fuq indikati minn xulxin:
 - 11.1. Dik rikorrenti qed titlob mis-socjeta` intimata l-ammont ta' tnejn u ghoxrin elf u hamsin Ewro u tmienja u sittin centezmu, (€22,050.68), ammont ridott minn dak originarjament mitlub, (ara foll 205 u 1);
 - 11.2. Dik intimata li qed titlob l-ammont ta' €56,288.00 mis-socjeta` rikorrenti;

Ikkunsidrat:

- 12.0. Illi s-socjetajiet kontendenti jirrizulta li kienu jikkollaboraw kummercjament ma xulxin fil-qasam turistiku, fejn:
 - 12.1. Min-naha l-wahda s-socjeta` rikorrenti kienet tissupplixxi lis-socjeta` intimata b'servizzi ta' biljetti tal-ajru u akkomodazzjoni fil-lukanda tas-socjeta` intimata; u
 - 12.2. Min-naha l-ohra is-socjeta` intimata tirrivendika l-ammont minnha hawn rikjest ghal rifuzjoni ta' biljetti;
13. Illi f'dan il-kuntest l-insenjament kurjali jistabbilixxi s-segwenti: **(Kollez. Vol. XLVI I. p.5)**

“Ibda biex, ir-regola tradizzjonali tal-piz tal-provi timponi a karigu tal-parti li tallega l-fatt l-oneru li ggib il-prova ta' l-ezistenza tieghu. Tali oneru hu ugwalmment spartit bejn il-kontendenti, sija fuq l-attur li jsostni l-fatti favorevoli li jikkostitwixxu l-bazi tad-dritt azzjonat minnu, (“**actori incumbit probatio**”), sia fuq il-konvenut ghas-sostenn tal-fatt migjub minnu biex jikkonstrata, l-pretiza tal-attur, (“**reus in excipiendo fit actor**”);

Ikkunsidrat:

14. Illi minn analizi tad-deposizzjonijiet migbura in atti jirrizulta pjuttost komuni fil-professjoni in dizamina li biljetti tal-ajru li talvolta jistghu jigu prenotati, effettivamente ma jintuzawx, u ghalhekk ma jigux utilizzati, (ara foll 29, 33, 123 u 157);
15. Illi fil-generalita` tal-okkazzjonijiet ta' meta jigri hekk is-socjeta` rikorrenti kienet tirritorna il-biljetti li ma kienux jigu utilizzati lill-linja tal-ajru kkoncernata *stante* li jista` jaghti l-kaz li tkun involuta xi rifuzjoni fuq l-istess biljetti, (ara foll 150 u 157);

Ikkunsidrat:

16. Illi l-principju naxxenti mill-problematika in dizamina jista` jigi sintetizzat fis-segwenti:

“Min jallega jrid jipprova”;

17. Illi f'dan il-kuntest l-artiklu 562 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta jistabilixxi s-segwenti:

“Bla hsara ta' kull disposizzjoni ohra tal-ligi, l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss dejjem lil min jallegah”;

Ikkunsidrat:

18. Illi minn analizi tal-provi prodotti daww ipprezentati mis-socjeta` intimata rikonvenzjonanti ma jirrizultawx li jissodisfaw il-precett legali li jipprovaw l-allegazzjonijiet u pretensjonijiet minnha suffragata;
19. Illi l-pretensjoni tas-socjeta` intimata rikonvenzjonata hi tali li din qed tippretendi li r-rifuzjoni ta' ammonti minnha rikjamati hi dejjem dovuta meta il-biljetti tal-ajru involuti ma jintuzawx;
20. Illi ovvjament risoluzzjoni tal-vertenza b'mod favorevoli ghas-socjeta` intimata rikonvenzjonanti kien li ttipprova, skont il-ligi, li l-allegazzjoni minnha vantata li ghandha tigi rifiuta l-ammont

komplessiv ta' €56,288.00 f'biljetti mhux uzati tigi minnha debitament ippruvata - haga li pero`, ma' tirrizultax;

21. Illi *di piu`* ghandu wkoll ikun pacifiku li r-rifuzjoni in dizamina hi dipendenti, fost l-ohrajn, fuq ir-regolamenti tal-linji tal-ajru involuti u fuq il-klassi relattiva tal-biljett;
22. Illi f'dan ir-rigward jirrizulta assodat mix-xhieda tal-*"accounts clerk"* tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonati li din is-socjeta` m'ghandha l-ebda ammonti x'tghaddi lis-socjeta` intimata rikonvenzjonanti *stante* li kull rifuzjoni ghall-biljetti mhux uzati li irceviet, din dejjem ghaddiethom lis-socjeta` intimata; (ara foll 151);

Ikkunsidrat:

23. Illi *di piu`*, skont ix-xhieda tal-*Financial Comtroller* tas-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonanti hu stabbilit li l-linji tal-ivvjaggar kienu jhallsu xi rifuzjonijiet lis-socjeta` rikorrenti fuq indikata liema rifuzjonijiet din kienet tghaddihom lis-socjeta` intimata *de quo* f'forma ta' *credit notes*, (ara foll 34);
24. Illi skont id-Dokument immarkat A.G.1 jirrizulta stabbilit li l-ammont komplessiv li s-socjeta` rikorrenti ghandha bilanc favur taghha hu ammontanti ghal elf erba` mija, tmienja u disghin Ewro u tmenin centezmu, (€1,498.80), (ara foll 36);
25. Illi *di piu`*, id-Dokument immarkat A.G. 2 juri bilanc kumplessiv iehor ta' tlettax il-elf hames mija u erbatax il-Ewro u erbgha u hamsin centezmu, (€13,514.54), (ara foll 67), oltre li d-Dokument A.G. 3 li juri bilanc ulterjuri ta' sebat elef u sebgha u tletin Ewro u erbgha u tletin centezmu, (€7,037.34), (ara foll 108), ilkoll favur is-socjeta` rikorrenti;
26. Illi tenut kont tas-*suespost* jirrizulta assodat li l-ammont komplessiv rikjamat mis-socjeta` rikorrenti jammonta ghal €22,050.68, (ara paragrafi numri 24 u 25 aktar qabel);

Ikkunsidrat:

- 27.0. Illi pero` fir-rigward tal-ammont ta' €7,037.34 rikjamat mis-socjeta` rikorrenti, (ara paragrafu numru 24 aktar qabel), jinghad sintetikament is-segweni:
- 27.1. Illi s-sid tas-socjeta` intimata jsostni li dan l-ammont komplessiv kien rikjamat mis-socjeta` Amerikana "Weatherfort", (ara foll 189);
- 27.2. Illi l-istess affermazzjoni indikata fil-paragrafu precedenti hi suffragata mill-fatturi in atti pprezentati a foll 110 sa 120 tal-process;
- 27.3. Illi ghalhekk l-ammont ta' €7,037.34 hekk indikat ghandu jitnaqqas mill-ammont indikat fil-paragrafu numru 26 dovut mis-socjeta` intimata lil dik rikorrenti;

DECIDE:

28. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li s-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata ssodisfat *in parte* it-talbiet taghha inkluzi fir-rikors guramentat promotur u fir-risposti rikonvenzjonati taghha;
29. Illi bl-istess mod din il-qorti hi sodisfatta wkoll li s-socjeta` intimata rikonvenzjonanti pprovat *in parte* ir-risposta guramentata taghha flimkien ma parti mit-talbiet rikonvenzjonanti taghha;
- 30.0. Illi in vista tal-premess allura, din il-qorti taqta` u tiddeciedi li tenut kont tas-suespost:
- 30.1. Tiddikjara li s-socjeta` intimata rikonvenzjonanti *Jazz Leisure Company Limited* ghandha taghti lis-socjeta` rikorrenti rikonvenzjonata *Top 3 International Limited* l-ammont ta' hmistax il-elf u tlettax il-Ewro u erbgha u tletin centezmu, (€15,013.34);

- 30.2. Tikkundanna lill-istess socjeta` intimata kif fuq indikata thallas l-ammont hekk likwidat lis-socjeta` rikorrenti fuq indikata kif indikat fil-paragrafu precedenti;
- 30.3. Bl-ispejjez kif dedotti fir-rikors guramentat promotur u bl-imghax legali mid-data tal-prezentata tal-istess rikors guramentat promotur sad-data tal-effettiv pagament kontra s-socjeta` intimata rikonvenzjonanti.

Onor. Imhalef Silvio Meli

Decizjoni Finali